

WIOSŁEM po paragrafach

Kiedy konieczna jest obecność Instruktora Rekreacji Ruchowej?

Piotr Kacperski

Od czasu wejścia w życie przepisów wprowadzających specjalizację instruktora rekreacji ruchowej (IRR) w naszym środowisku nie cichną dyskusje na ten temat...

Problemy rodzi relacja pomiędzy uprawnieniami IRR (lub ich brakiem) a „starymi” uprawnieniami instruktora PZKaj i przodownika PTTK. Niefortunny jest również ogólny charakter uprawnień IRR-a w zakresie kajakarstwa jako całości, bez uwzględnienia jego różnorodności i specyfiki poszczególnych nurtów. Z niewiadomych przyczyn w tym samym rozporządzeniu specjalności w zakresie żeglarstwa i windsurfinngu uznano za odrębne, a można zaryzykować twierdzenie, że jest pomiędzy nimi podobna różnica jak pomiędzy kajakarstwem górskim a morskim, które wrzucono do jednego „worka”. Najważniejsze jednak pytanie, jakie stawia sobie wielu kajakarzy, brzmi następująco: – czy na każdym spływie konieczna jest obecność IRR-a? Celem tego artykułu jest próba udzielenia na nie odpowiedzi.

Fot. Adam Grzegorzewski

Podstawy prawne funkcjonowania IRR

Prawną podstawą funkcjonowania kultury fizycznej w Polsce jest *Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej* (uKF), której art. 42 ust. 1 stanowi, że organizowanie działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej oraz tworzenie odpowiednich warunków materialno-technicznych dla jej rozwoju jest obowiązkiem organów administracji rządowej, organów jednostek samorządu terytorialnego i klubów sportowych.

Na podstawie art. 42 ust. 3 uKF wydano *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej* /Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1095/, którego §1 stanowi, że „Rozporządzenie stosuje się do osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, prowadzących w obiektach, na terenach zamkniętych i w środowisku otwartym, w sposób stały i sezonowy, nieodpłatnie i za odpłatnością, zorganizowaną działalność w dziedzinie rekreacji ruchowej w zakresie (...) innych form aktywnego wypoczynku rekreacyjno-sportowego, a w szczególności (...) spływów (...)”.

Kwestię kadr kultury fizycznej normuje art. 44 ust. 1a uKF określający, że zorganizowane zajęcia w zakresie sportu i rekreacji ruchowej prowadzić może również osoba posiadająca kwalifikacje instruktora. Na podstawie art.44 ust. 3 uKF wydano *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie kwalifikacji, stopni i tytułów zawodowych w dziedzinie kultury fizycznej oraz szczegó-*

wych zasad i trybu ich uzyskiwania /Dz. U. z 2001 r. Nr 71, poz. 738 z późn. zm./, którego §2 ust. 2 pkt. 4 wprowadził specjalizację „instruktora rekreacji ruchowej”.

„Zorganizowana działalność”?

Mając na względzie treść cytowanego powyżej §1 *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej* uznać należy, że prowadzony gdziekolwiek („w obiektach, na terenach zamkniętych i w środowisku otwartym”), kiedykolwiek („w sposób stały i sezonowy”), dla czystej przyjemności („nieodpłatnie”) lub dla zysku („za odpłatnością”) spływ, a więc praktycznie każdy spływ podlega przepisom tego rozporządzenia pod warunkiem, że będzie odbywał się w ramach zorganizowanej działalności. W takim przypadku §2 ust. 1 pkt. 2 cytowanego rozporządzenia nakazuje „prowadzącemu działalność”, pomiędzy innymi wymogami, „wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za przebieg zajęć, posiadającej kwalifikacje zawodowe, o których mowa w art. 44 ust. 1 uKF”, czyli IRR-a.

Obecność IRR-a na spływie jest zatem obowiązkowa w przypadku, kiedy spływ ten odbywa się w ramach „zorganizowanej działalności (zajęć)”. Konieczne jest zatem zdefiniowanie tego zwrotu.

Zgodnie ze „Słownikiem Języka Polskiego” działalność to „zespół czynności, działań podejmowanych w jakimś celu, zakresie, czynny udział w czymś; działanie, praca”, zajęcie to „czynność, praca przez kogoś wykonywana”. Słowo „zor-

ZAK
www.zakgroup.pl

SPLYWY KAJAKOWE
Kochasz przyrodę, jedź na przygodę!

Spływy kajakowe odbywają się na terenie całej Polski przez cały rok (najczęściej na Pojezierzu Pomorskim i częściowo na Pojezierzu Mazurskim).

Dysponujemy:

- własnymi kajakami, dwuosobowymi wraz z osprzętem;
- sprzętem turystycznym (namioty, śpiwory, kuchenki itp.);
- sprzętem sportowym (rowery, łuki, wiatrówki, piłki itp.);
- sprzętem audiowizualnym i innym (kuchnia polowa).

„ZAK Group” Sp. z o.o.
81-661 Gdynia
ul. II Morskiego Pułku Strzelców 16/2

Filia:
42-200 Częstochowa, ul. Gen. Jążycka 5
tel./fax +48 (34) 3610277
tel. kom. +48 693 538 450, tel. kom. +48 693 406 658
e-mail: kajaki@zakgroup.pl

organizować” ma dwa znaczenia: 1. „ułożyć coś w pewne formy, podporządkować regułom, normom, wprowadzić do czegoś ład, organizację; urządzić coś” i 2. „skupić, zrzeszyć w jakąś jednostkę organizacyjną, jakąś organizację”.

W związku z dwojakim znaczeniem językowym słowa „zorganizować” zwrot „zorganizowana działalność (zajęcie)” interpretowany może być następująco:

1. Ułożony w pewne formy, podporządkowany regułom, normom zespół czynności (praca), działań, podejmowanych w jakimś celu, zakresie.
2. Zespół czynności (praca), działań, podejmowanych w jakimś celu, zakresie przez podmioty (skupione) zrzeszone w jakąś jednostkę organizacyjną, jakąś organizację, np. firma komercyjna, stowarzyszenie.

Żeby definitywnie rozstrzygnąć, którą z przedstawionych literalnych interpretacji zwrotu „zorganizowana działalność (zajęcie)” należy uznać za prawidłową, zbadać trzeba treść art.42. ust.1. *Ustawy o kulturze fizycznej*, do którego aktem wykonawczym jest *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej*. Zgodnie z przytoczonym przepisem organizowanie działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej jest obowiązkiem klubów sportowych. Uznać zatem należy, że powyższe rozporządzenie, zawierające zwrot „zorganizowana działalność”, ma zastosowanie, poza organami administracji publicznej, jedynie do klubów sportowych.

Art. 6. ust. 2. uKF definiuje klub sportowy jako osobę prawną utworzoną na podstawie odrębnych przepisów (np.: spółka, stowarzyszenie, fundacja) albo jako osobę fizyczną będącą przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie dzia-

łalności gospodarczej /Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm./.

Powyższe stwierdzenie prowadzi do wniosku, że ustawodawca w §1 *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej*, precyzującym i rozwijającym przepis art. 42 ust. 1 uKF dotyczący klubów sportowych, użył zwrotu „zorganizowana działalność” rozumianego jako „zespół czynności (praca), działań, podejmowanych w jakimś celu, zakresie przez podmioty (skupione) zrzeszone w jakąś jednostkę organizacyjną, jakąś organizację, np. firma komercyjna, stowarzyszenie”.

Kiedy zatem IRR?

Postaram się krótko podsumować efekty powyższego wywodu i przedstawić dla ilustracji kilka przykładów.

Udział IRR-a jest konieczny w każdym spływie (niezależnie od liczby uczestników, terminu, częstotliwości, cykliczności, odpłatności lub nieodpłatności) organizowanym przez osobę fizyczną, będącą przedsiębiorcą, w celach komercyjnych albo przez osobę prawną (np. stowarzyszenie – klub kajakowy), w której przypadku nie ma znaczenia kryterium komercyjności imprezy. Nie ma żadnych wątpliwości odnośnie konieczności udziału IRR-a w spływach organizowanych przez komercyjne firmy kajakowe. Również każdy oficjalnie organizowany spływ klubowy wymaga udziału IRR-a.

Udział IRR-a jest zbędny w przypadku wszystkich spływów organizowanych przez osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami. Będą to np. imprezy organizowane w ramach rodziny, przez grupy znajomych, przez jednego człowieka dla grupy znajomych czy przez osoby z internetowej grupy dyskusyjnej. Podobnie w przypadku,

kiedy kilku członków klubu wybiera się na tzw. „imprezę prywatną” korzystając jedynie ze sprzętu klubu, nie ma wymogu udziału IRR-a.

Jako zawodowy prawnik uważam, że dla rozstrzygnięcia ewentualnych późniejszych wątpliwości odnośnie charakteru imprezy (nie dotyczy to sytuacji oczywistych, kiedy brak jest wątpliwości, np. rodzina, kilku przyjaciół) na jej początku należy odebrać od uczestników pisemne oświadczenia, że mają oni świadomość i godzą się na to, że spływ nie jest imprezą zorganizowaną przez klub sportowy w rozumieniu art. 6 i 42 uKF i nie ma do niej zastosowania *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej*. Rozwiązanie to wskazane jest szczególnie w przypadku „imprez prywatnych” członków klubu na sprzęcie klubowym.

W związku z wyżej zaprezentowaną argumentacją uważam, że kwestia „konieczności udziału IRR-a we wszystkich spływach kajakowych” wydaje mi się nieco „rozmuchana”. Wydaje się, że ważniejszym problemem jest określenie przez ustawodawcę relacji pomiędzy uprawnieniami IRR a uprawnieniami instruktora PZKaj. i przodownika PTTK oraz postulat wprowadzenia kilku specjalności IRR w zakresie np. kajakarstwa nizinnego, górskiego czy morskiego; na tych właśnie płaszczyznach widzę pole do wspólnych działań kajakarzy zmierzających do zmiany przepisów.

Autor jest członkiem FunKayak TEAM, a zawodowo – Sędzią Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy.

Prosimy Czytelników o zgłaszanie propozycji tematów związanych z prawem, jakie warto poruszyć w tym dziale.

- ŻYWICE
- TKANINY
- NARZĘDZIA
- SANDWICHE
- PROFILE
- WŁÓKNA
- i INNE...

tel./fax 0048 33 851 33 27
tel. 0048 33 851 33 28

43-400 Cieszyn
ul. Stawowa 91

www.havel-composites.com
e-mail: havel_info@interia.pl

composites